

Jautājums, uz kuru jāatbild mutiski O-000007/2023

Komisijas priekšsēdētāja vietniekam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos

Reglamenta 136. pants

Samira Rafaela (Renew), **Hilde Vautmans** (Renew), **Attila Ara-Kovács** (S&D), **Javier Nart** (Renew), **Michal Šimečka** (Renew), **Bernard Guetta** (Renew), **Olivier Chastel** (Renew), **Guy Verhofstadt** (Renew), **Urmaz Paet** (Renew), **Marisa Matias** (The Left), **José Gusmão** (The Left), **Salima Yenbou** (Renew), **Assita Kanko** (ECR), **Karen Melchior** (Renew), **Fabio Massimo Castaldo** (NI), **Vlad Gheorghe** (Renew), **Petras Auštrevičius** (Renew), **Dragoș Tudorache** (Renew), **Frédérique Ries** (Renew), **Irène Tolleret** (Renew), **Yana Toom** (Renew), **Jordi Cañas** (Renew), **Kathleen Van Brempt** (S&D), **Charles Goerens** (Renew), **Nicolae Ștefănuță** (Renew), **Karin Karlsbro** (Renew), **Katalin Cseh** (Renew), **Ramona Strugariu** (Renew), **Cindy Franssen** (PPE), **Tom Vandenkendelaere** (PPE), **Tineke Strik** (Verts/ALE), **Jan-Christoph Oetjen** (Renew), **Sara Matthieu** (Verts/ALE), **Malik Azmani** (Renew), **Cornelia Ernst** (The Left), **Pascal Arimont** (PPE)

Temats: Aicinājums izstrādāt Eiropas stratēģiju ķīlnieku diplomātijas apkarošanai

Vairāki Eiropas pilsoņi ir kļuvuši par Irānas un citu režīmu ķīlniekiem, kuras viņus izmanto kā tirgošanās līdzekli. Minētie pilsoņi tiek patvaļīgi aizturēti, pamatojoties uz nepatiesām apsūdzībām, un daži no viņiem ir sodīti ar daudziem gadiem cietumā, desmitiem sietu ar pletni vai pat ar nāvi.

Pēdējā šāda veida lietā Irānā ir iesaistīts Beļģijas valstspiederīgais *Olivier Vandecasteele*. Viņš tagad papildina šāda veida ieslodzīto arvien plašāko sarakstu, kurā jau iekļauti *Secile Kohler* un *Jacques Paris* (Francija), *Ahmadreza Djalali* (Zviedrija) un desmitiem citu ES pilsoņu. Kopš 2010. gada Irānas režīms ir aizturējis vismaz 66 ārvalstu valstspiederīgos vai Irānas dubultpilsoņus¹. Lielisks piemērs ir *Nazanin Zaghari-Ratcliffe*, kuru atbrīvoja tikai pēc tam, kad Lielbritānijas valdība par viņa atbrīvošanu bija samaksājusi simtiem miljonu euro².

Eiropas Parlaments 2023. gada 19. janvāra rezolūcijā par ES reakciju uz protestiem un nāvessodiem Irānā stingri nosodīja šo parādību un prasīja nekavējoties atbrīvot *Vandecasteele* un citus ieslodzītos³.

Tomēr katrai atsevišķai dalībvalstij bieži vien nav pietiekamas ietekmes, lai cīnītos pret šausminošajiem ES pilsoņu tiesību pārkāpumiem, tādēļ tās uzskata par savu pienākumu maksāt lielas naudas summas par saviem pilsoņiem vai apmainīt viņus pret notiesātiem teroristiem⁴.

Tāpēc aicinām izstrādāt Eiropas stratēģiju ķīlnieku diplomātijas apkarošanai, tostarp izveidot specializētu darba grupu, kas varētu efektīvi risināt ar tiem ES pilsoņiem saistītus jautājumus, kurus Irāna un citi režīmi tur par ķīlniekiem. Tikai sadarbojoties ES līmenī, iespējams apturēt Irānu un citus režīmus, kuri izmanto ķīlnieku diplomātiju. Tikai strādājot kopā, varam aizsargāt savus pilsoņus. Līdz ar to:

1. Ko Komisijas priekšsēdētājas vietnieks un Savienības ārlietu un drošības politikas augstais pārstāvis (PV/AP) dara, lai aizsargātu ES pilsoņus no naidīgiem ārvalstu režīmiem?
2. Vai PV/AP īstenos koordinētu stratēģiju ķīlnieku diplomātijas apkarošanai?
3. Vai PV/AP piekrīt, ka ir vajadzīga koordinēta ES pieeja, lai ieņemtu stingrāku nostāju pret šiem režīmiem?

¹ <https://repository.essex.ac.uk/32304/>.

² <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2022-03-16/the-bill-for-nazanin-zaghari-ratcliffe-s-freedom-about-530-million>.

³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0016_LV.html

⁴ <https://www.brusselstimes.com/248574/vub-professor-djalali-might-be-exchanged-for-iranian-terrorist-convicted-in-belgium>.

Iesniegšanas datums: 27.2.2023

Termiņš: 28.5.2023